

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.  
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo  
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm  
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

**Mezger, Paul**

**Augustæ Vindelicorum, 1695**

§. III. Solvuntur fundamenta opposita.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

bum erat apud DEVAM, & DEVS erat Verbum, obliuans trinam repetitionem illius vocis erat, ita loquitur: erat, erat, & erat: sed unum erat. lux & lux, & lux, sed lux una, DEVS unus. ergo S. Pater in 3. personis, de quibus affirmat illud aeternum erat, nihilominus tantum unum erat, agnoscit: sed hoc erat juxta expositionem PP. in Synodo Nicena ex hoc ipso loco contra Arianos disputantibus, significat actualitatem existentiae: ergo in 3. personis unica tantum admittenda est actualitas existendi. S. August. l. 5. de trinitate c. 2. Sic enim ab eo, quod est sapere, dicta est sapientia; & ab eo, quod est sciare, dicta est scientia; ita ab eo, quod est esse, dicta est essentia, &c. Ubi S. Pater agnoscit esse, h. e., existere in Divinis ad essentiam pertinere: id est dicitum esse Ex. 3. Ego sum, qui sum; sed quae ad essentiam pertinent, non multiplicantur in Divinis: ergo.

S. Anselmus paucis hanc doctrinam exprimit monolog. c. 60. dicens: idem esse est alteri, quod alteri. Idem c. 63. inquit, esse certissimum, quidquid natura summa inest essentialiter, id perfecte convenire Patri, Filio & eorum Spiritui singulatim. & tamen id ipsum, si dicatur de tribus simul, non admittere pluralitatem. Subfusio: atque DEO secundum naturam esse seu existere inest essentialiter, ut ne quidem sit distinctio virtualis & rationis ratiocinata inter esse & essentiam juxta praemissa in 1. Tractatu: ergo esse non admittit pluralitatem in Divinis.

6. Probat secundum argumentis à ratione ductis Nam primum, ut modo insinuatum, Existentia DEI est actus essentiae, nec in ratione distinctus ab essentia; ergo sicut essentia DEI non multiplicatur relativè; ita nec existentia. Infuper. Existere est perfectio simpliciter simplex, melior ipsa, quam non ipsa: sed perfections simpliciter implentes non multiplicantur in Divinis; quia pertinent ad rationem actus puri, qui imbibitur in ratione essentiae diffusa per omnes Personas: ergo neque existentiae multiplicantur in Divinis.

7. Secundò. Existentia est essentialiter perfectio, & actus ultimus sui susceptivi, illud perficiens in ordine ad se; sed relatio ut sic neque est perfectio, neque ordinat rem ad se, sed ad aliud: ergo non possunt in DEO dari existentiae relativæ. Sed neque possunt ejusdem rei dari plures ultime actualitates, ut suppono ex Philosophia; ergo nec plures existentiae relativæ in DEO.

8. Tertiò. Si darentur tres existentiae relativæ in DEO, dici possent tres eterni, & tres increati, non tantum adiectivæ, sed substantivæ, quia multiplicaretur significatum formale tam aeternitatis, quod est esse immutabiliter durans, quam esse increati, quod est esse à se. Sequela autem repug-

nat Symbolo Athanasii: ubi non minus negantur Tres eterni, & tres increati, quam tres Dei & Demini.

### §. III.

*Solvuntur fundamenta opposita.*

A D 1. ab autoritate petitum Respondeo: in primo loco Tò esse non significare esse existentiae, uti proprie & ordinari fumitur, sed esse quidditativum, h. e. rationem formalem constitutum alicuius rei, seu rationem explicitam per definitionem; quò modò & sensu verum est. Partem confitui per aliam formalem rationem constitutuendam virtualiter distinctam, ab ea, per quam in ratione DEI constituitur.

Ad secundum quoque textum Cyrilli Respondeo ex eruditissimo Agi irre, vocem existentiae in Graeca origine hyparxis dicitur, la pro figura ratio formalem & quidditativam, sequitur Cyriulum in tribus personis non altuere tres existencias rigorose & propriè sumptas pro ultima actualitate existentiae, sed pro ratione formalis & quidditativa, que sane unicuique Persona est propria, iuxta dicenda inferius.

Ad argumentum primum à ratione petitum consequenter ad principia nostra philosophia Respondeo: Tres sunt existentiae, quae sunt realiter actuales actualitate existentiae, concedo, actualitate quidditatis formalis, nego, & similitudinem inveniuntur.

Ad 2. Respondeo. Existentia est terminus productionis, vel ut producendus, vel ut communicandus, concedo, ut producendus semper, nō go. Cujus exemplum patet in generatione hominis, vi cuius esse anima communicaatur toti corpori, non autem producitur, sed aliunde supponitur existens.

Ad 3. Respondeo, negando antecedens. ad cuius consequentia probationem dico, quod effectus formalis existentia est rem ponere complè extra nihil & in factu esse: non vialet & quasi in fieri. Esto igitur, quod Divina relationes filiationis ac spirationis per sui productionem constituantur extra nihil: tamen haec constitutio per productionem significatur vialet & quasi in fieri; complè vero & in factu esse, per existentiam indistinctam ab esse à se ponuntur extra nihil.

Ad 4. Respondeo. Esse quidditativum relationis est ad aliud, concedo, esse existentia nego, hoc enim est inesse. Ergo aliud (virtualiter) est esse relationis quidditativum, quam esse quidditativum existentia, concedo, existentia, nego consequentiam.

## ARTICULUS II.

*Sitne præter tres subsistentias relativas etiam absoluta subsistens admittenda in Divinis?*

### S U M M A R I A.

1. Status questionis.
2. Supponitur acceptio subsistentiae in abstracto.
3. Adstruuntur auctoritate Conciliorum tres subsistentiae relativæ.
4. Et SS. Patrum.
5. Ratio 1. ex multiplicatione concreti subsistentis.
6. Secundò ex multiplicatione effectus formalis.
7. Tercio.